

Za císaře pána

**Krása rakousko-uherských
řádů a vyznamenání**

Za císaře pána
Krása rakousko-uherských řádů
a vyznamenání

Průvodce výstavou

Michal Lutovský

Jílové u Prahy 2019

Vydalo **Regionální muzeum v Jílovém u Prahy**,
příspěvková organizace Středočeského kraje

Středočeský kraj

a

společnost **Archaia, z. ú.**

ARCHAIA

jako doprovodný materiál k výstavě
Za císaře pána. Krása rakousko-uherských řádů a vyznamenání
konané ve dnech 23. 2. – 28. 4. 2019.

Výstava byla uspořádána s podporou Národního muzea,
Ústavu archeologické památkové péče středních Čech
a České numismatické společnosti.

Tisk: Powerprint, s. r. o., Brandejsovo nám. 1219/1, 165 00 Praha 6.

© Michal Lutovský, 2019

Obsah

Úvodem: Podunajská monarchie, naše širší vlast	4
Faleristika: věda o řádech a vyznamenáních	6
Václav Měříčka a jeho sbírka	8
Řády a vyznamenání habsburské monarchie: stručný přehled	10
Medaile a kříže: tvary rakouských vyznamenání	12
Stuhy na rakouských vyznamenáních	14
Jak se vyznamenání nosila	16
Rytířský řád Zlatého rouna	18
Vojenský řád Marie Terezie	20
Královský uherský řád svatého Štěpána	22
Rakouský císařský řád Leopoldův	24
Rakouský císařský řád Železné koruny	26
Rakouský císařský řád Františka Josefa	28
Rakouský císařský řád Alžběty	30
Rakouská vyznamenání z napoleonských válek	32
Čeho nabyl občan pilný, vojín zbraní zastávej	34
Poslední vyznamenání Rakousko-Uherska	36
Zachovej nám, Hospodine...	38

Publikace nepodává systematický výklad o rakouské a rakousko-uherské faleristice, je pouze drobnou upomínkou na výstavu v jílovském muzeu. Jednotlivé kapitoly proto přibližují jen několik vybraných témat. Pro zevrubnější poznání problematiky lze odkázat na domácí i zahraniční odbornou literaturu, uvedenou na poslední straně.